



**VÝROČNÍ
ZPRÁVA
2008**



Kancelář, poradna: Pomezí 128
569 71 Pomezí
tel. 731 563 819

E-mail: ekocentrumskritek@seznam.cz
Web: www.ekocentrumskritek.cz
IČO: 26989131
Číslo účtu: 196293270/0300
Předsedkyně: ing. Eva Janečková
Účetní: ing. Martina Vopařilová

Kdo jsme

Ekocentrum Skřítek bylo založeno 8. 2. 2005. Jsme nezisková organizace, občanské sdružení, jehož **hlavním cílem je ekologická a environmentální výchova dětí, mládeže i dospělých** s důrazem na vzdělávací programy s využitím zážitkové pedagogiky pro MŠ, ZŠ, SŠ a seniory směřující k trvale udržitelnému rozvoji.

V roce 2007 jsme zažádali o změnu stanov - v rámci tehdy platných předpisů jsme měli za povinnost změnit název na **Ekocentrum Skřítek Polička o.s.**, změnilo se též sídlo ekocentra, a do naší činnosti jsme nově zařadili i protidrogovou prevenci dětí, mládeže i dospělých a propagaci ekologických prostředků šetrných k přírodě i člověku.

Cílem naší činnosti je připravovat a poskytovat vzdělávací programy tak, aby podnítili zájem účastníků o environmentální tematiku. A to hravým zapojením dětí a mládeže do programu při získání odborných poznatků navazujících na školní výuku. Umožnit jim pochopení problematiky zásad trvale udržitelného rozvoje a jejich aplikaci do běžného života metodami, které nejsou běžnou součástí školní výuky. Při tvorbě programů vycházíme z poznatků a zkušeností minulých let, z požadavků škol a využíváme poznatků průběžně získávaných na odborných kurzech.

Pro širokou veřejnost zase vybíráme témata, která mohou oslovit různé skupiny osob.

Důraz klademe na pochopení důsledků každodenní činnosti jednotlivce i národů v globálním měřítku. V současné době je velmi důležité, aby si lidé uvědomili, že jejich činnost se promítá do stavu celé Země a bez životního prostředí na Zemi lidé žít nemohou.

Ve všech programech jsou obsaženy základní myšlenky Agendy pro 21. století, což je dokument, který byl přijat na světovém summitu OSN a v němž jsou shrnuty zásady, které by měli dodržovat státy, komunity i jednotliví občané pro trvale udržitelný rozvoj.



Rok 2008

V roce 2008 jsme uspořádali několik velkých akcí, které se již staly tradicí a rozrůstají se.

Týká se to hlavně Světového dne vody a Dne stromů (podrobněji viz níže). Na další velké akci Den Země jsme spolupracovali s A21 Polička.

Naše činnost zahrnuje i menší vzdělávací programy, které jsou určeny jednotlivým třídním kolektivům. Počet těchto nabízených a poskytnutých programů je přímo úměrný dostupným finančním prostředkům, neboť veškerá činnost je zajišťována pouze jedním pracovníkem, který je plně vytížen.

Přehled uskutečněných programů je uveden v tabulce dále, celkem jsme uspořádali programy pro 1590 žáků a našich akcí pro dospělé se účastnilo 175 osob.

Jsme rádi, že našich programů využívá mnohem větší okruh škol než v předchozím roce – školy a školky nejen z Poličky, ale i z širšího okolí.

Celkově rok 2008 hodnotíme jako rok s maximálním pracovním vytížením a mnoha spokojenými účastníky našich programů.

Od září jsme ve spolupráci s dalšími ekologicky zaměřenými organizacemi rozjeli pravidelný přednáškový cyklus o ekologii pro veřejnost nazvaný „**Na zelenou**“. Hlavní myšlenkou při zrodu tohoto cyklu bylo semknout podobně laděné organizace, takže jsme se domluvili na spolupráci s Městskou knihovnou v Poličce, Občanským sdružením A21 Polička, 1. ZO ČSOP Polička, ZŠ Pomezí a Junákem Polička. Naším cílem je přilákat co nejširší veřejnost a podnítit zájem lidí o trvale udržitelný rozvoj. V září jsme začali tématem ekologicko-cestovatelským, v říjnu ekologicko-



filozofickým a v listopadu ekologicko-ornitologickým tématem.

Ekocentrum Skřítek Polička se také prezentovalo na poličské akci Čas pro neobyčejné zážitky.

Vzdělávání

Vzdělávací programy připravujeme pro pobyt venku i do vnitřních prostor, záleží na požadavcích objednatele. Programy jsou přizpůsobeny věku a specifiku mládeže či dospělých (pro MŠ, I. a II. st. ZŠ, stř. školy, speciální školy, stacionáře pro osoby s kombinovanými vadami, seniory). Délka jednotlivých aktivit se pohybuje od 1 hod. až po 5 hod. celky. Několikrát ročně s úspěchem pořádáme také půldenní akce pro mládež.

Nabídka programů:

1. **Hravě o přírodě** –Základní pojmy v ekologii, živá a neživá příroda formou zábavných a naučných testů, doplňovaček, nástěnného pexesa apod...

2. **Léčivé byliny v praxi + ochutnávka I.** - seznámení se základními druhy léč. bylin a jejich praktické využití - zásady sběru, ochrana přírody, sušení, příprava čajů apod., ochutnávka čajů.

3. **Léčivé byliny v praxi + ochutnávka II.** – základní druhy léčivých bylin a jejich podrobnější možnosti využití, ochutnávka čajů. Možno i s vycházkou do okolí a praktické poznávání bylin.

4. **Poznáváme stromy - Den stromů**, co dřeviny přináší jednotlivcům i celé Zemi, jak se o ně starat, ochutnávka produktů dřevin, poznávání základních druhů dřevin...

5. **Odpady, příroda a člověk** – třídění odpadů, recyklace odpadů, co na odpady říká příroda, zajímavosti třídění odpadů ze světa.

6. **Zvuky přírody** - s jakými zvuky se můžeme v přírodě setkat a jak vznikají, tvoření zvuků přírody pomocí her, základy muzikoterapie, vytvoření si vlastních jednoduchých hudebních nástrojů a jejich použití, ukázka jednoduchých hudebních nástrojů jiných národů.



7. **Voda pro život** – v rámci desetiletého programu OSN vše o vodě: kvalitní voda jako nutný aspekt pro přežití všeho živého na Zemi, pitný režim, koloběh vody v přírodě, využití nejnovějších poznatků o vlastnostech vody k lepšímu zdraví...

8. **Koření v našem životě** – poznávání jednotlivých druhů koření formou hry za pomoci různých smyslů, naše domácí koření, využití cizích druhů, ukázka netradičního jídla, základy zdravé výživy, jak využít koření ke zlepšení svého zdraví.

9. **Ruční výroba papíru** – historie výroby papíru, z jakých materiálů je možno papír vyrábět, každý si vlastnoručně vyrobí svůj papír s využitím různých technik zdobení.

10. **Ukázka činnosti Ekocentra Skřítek** - co to je Ekocentrum Skřítek, ukázka jeho činnosti a ochutnávka formou her.

11. **Vycházka do okolní přírody** s poznáváním jednotlivých druhů rostlin, povídání o přírodě.

12. **Poznávací zájezd - Zpívající lípa** - návštěva Zpívající Lípy v Telecím a přírody v okolí skautské základny a ekocentra na Maděře.

13. **Myslivost a zvěř v lese** - kdo je to myslivec, rozdíl mezi myslivcem a lesníkem, myslivecká mluva, základní druhy zvěře v lese a její poznávání podle obrázků a přinesených trofejí, pojme nově zvěř u jednotlivých druhů samce, samice a mláďete.



Přehled uskutečněných programů

Pro MŠ a ZŠ:

Datum	Program	Příjemce programu	Účastníků
27.3.	Světový den vody	MŠ Polička: Luční, Čtyřlístek, Rozmarýnek, ZŠ Květná, ZŠ Oldříš, ZŠ Polička: Speciální, Masarykova, Na Lukách, ZŠ Pomezí	293
28.3.	Světový den vody	ZŠ Polička: Masarykova, Na Lukách, Náměstí, ZŠ Široký Důl MŠ Pomezí I., MŠ Borová	253
13.5.	Hravě o přírodě	Trading Centre s.r.o., Litomyšl	18
23.4.	Den Země	ZŠ Na Lukách, Masarykova, Speciální	350
22.5.	Naučná vycházka do přírody	MŠ Zdravíčko, Vendolí	11
29.5.	Hravě o přírodě	Trading Centre s.r.o., Litomyšl	13
16.10.	Den stromů	MŠ Polička: Čtyřlístek, Rozmarýnek, Palackého n., MŠ Sádek, Borová, Květná, I. MŠ Pomezí, ZŠ Bystré Květná, Oldříš, Na Lukách, Polička	281
17.10.	Den stromů	ZŠ Široký Důl, Bystré, Borová, Korouhev, ZŠ Polička: Speciální, Masarykova, ZŠ Na Lukách	242
14.11.	Zvěř v lese a myslivost	ZŠ Pomezí	12
14.11.	Zvěř v lese a myslivost	ZŠ Pomezí	9
18.11.	Zvěř v lese a myslivost	ZŠ Pomezí	15
18.11.	Zvěř v lese a myslivost	ZŠ Pomezí	10
19.11.	Zvěř v lese a myslivost	MŠ Luční, Polička	20
19.11.	Zvěř v lese a myslivost	MŠ Luční, Polička	26
20.11.	Zvěř v lese a myslivost	MŠ Luční, Polička	15
20.11.	Zvěř v lese a myslivost	MŠ Luční, Polička	20
5		Celkem:	1588



Světový den vody

Osvětovou akci ke Světovému dnu vody v roce 2008 Ekocentrum Skřítek připravilo na dva dny 27. a 28. března. Přišlo celkem 546 dětí a žáků a asi 45 pedagogů z mateřských a základních škol v Poličce – MŠ Rozmarýnek, MŠ Čtyřlístek, MŠ Luční, MŠ Náměstí, ZŠ Masarykova, ZŠ Na Lukách, ZŠ Speciální, ale i z okolí – z Oldříše, Květné, Pomezí, Širokého Dolu, Borové. Takový zájem nás těší a z ohlasů se dovídáme, že děti si skutečně odnesly spoustu informací a zážitků. Přestože proběhl program ve dvou dnech, museli jsme některé třídy odříci z kapacitních důvodů.

V Divadelním klubu jsme připravili 6 stanovišť: **Obojživelníci** (přízemí), na kterém se hodnotili práce dětí, jež si někteří s sebou donesli, povíдалo se o životě a druzích obojživelníků i Světovém dni vody. Vedla ing. Martina Vopařilová. Hned naproti bylo stanoviště **Pokusy**, kde Ivan Šrek ukázal funkci destilačního přístroje a další pokusy s vodou související. V 1. patře byla **Tůňka a kreativní výstava**, kde se na průřezu tůňky umísťovaly a určovaly druhy zvířat i rostlin; vedla Lucie Šmejdiřová. V sále Lukáš Zrůst promítal krátké **filmy** o vodě. Ve zkušebně byli **Rybáři** – Miroslav Zlevor (80 let) a Josef Češka poutavě dětem vyprávěli o rybách i rybářství a na ukázkou měli spoustu rybářského náčiní. V šatně bylo stanoviště **Holandsko a voda – přítel i nepřítel**, na kterém poutavě o Nizo-





zemsku „česky“ vyprávěl skutečný Holanďan Frederik Runte (78 let) z Dwingeloo. S promítáním obrázků mu pomáhal Ondra Janeček. Vydatnými pomocníky byli i Tereška Janečková, Bára Prudká a Radka Ptáčková. Fotografovala Veronika Bromová.

Moc děkuji všem dobrovolníkům i pomocníkům,

kteří se podíleli na přípravě a realizaci Světového dne vody.

Jsme rádi, že jsme obdrželi od dětí hodnocení: „Všechno bylo super!“

Den stromů

Oslava Dne stromů v roce 2008 proběhla ve dvou dopoledních 16. a 17. října v Divadelním klubu v Poličce za velké účasti. Přišlo 523 dětí a žáků a 40 pedagogů z MŠ a ZŠ Poličky a jeho okolí: MŠ Rozmarýnek, MŠ Čtyřlístek a MŠ Náměstí Polička, MŠ Sádek, MŠ Květná, MŠ Borová, MŠ Pomezí, ZŠ Bystré, ZŠ Květná, ZŠ Oldříš, ZŠ Na Lukách a ZŠ Masarykova Polička, ZŠ Široký Důl, ZŠ Speciální Polička, ZŠ Bystré,

ZŠ Borová a ZŠ Korouhev. Naučně vzdělávací program byl určen pro děti a žáky, kteří se hravě seznámili s tematikou dřevin na šesti zajímavých stanovištích. Na tradičním **Truhlářském koutku** pod vedením Ivana Šreka se žáci dozvěděli o práci s pilkou, vrtákem a hoblíkem a hned si to mohli



prakticky vyzkoušet. Na stanovišti **Roubování** byly ukázky různých druhů roubování, informace proč se vlastně roubuje a všichni si zkusili ovázat svůj roub za odborného dohledu ing. Jana Kopeckého. Proč a jak mohou být stromy nemocné, se děti dozvěděli od Lucie Šmejdiřové na zastávce **Nemoci a škůdci dřevin**. V sále Lukáš Zrůst promítal sestřih krátkých filmů s tematikou ochrany dřevin. Na stanovišti **Budme stromem** Američanka Jamie Ault hravou formou poznávala s žáky stavbu a strukturu dřevin. Zde si děti měly možnost uvědomit, že učit se cizím jazykům není nutné jen pro školu, ale že umět anglicky se může hodit kdykoliv v životě. A na posledním stanovišti **Myslivost** ing. Ivo Janeček a Zdeněk Teplý vyprávěli o zvěři v lese a kdo se o ni stará. Děti měli možnost se podívat na trofeje zvěře, případně si sáhnout na některé kožešiny a poznat rozdíly mezi jednotlivými druhy zvěře - jelenem a srnou či zajícem a králíkem.

Podle reakcí dětí, žáků i pedagogů soudíme, že akce se vydařila, jen je nám líto, že na některé třídy nevyzbylo místo, ale zatím jsme omezeni časem a prostorem.

Chtěla bych poděkovat všem uvedeným vedoucím stanovišť a dalším pomocníkům - Janu Juklovi, Mirkovi a Lence Vodehnalovým, z řad studentů - Ondřeji Janečkovi, Lence Šmejdiřové,



Magdaléně Dolejšové, Jitce Vosmekové, Terezce Janečkové, Tereze Hermonové, Lence Romportlové, Zuzaně Jonákové, Pavlovi Vítkovi, Lukáši Vackovi, Pavlíně Pamánkové, Karolíně Vopařilové. Za zapůjčení trofejí děkuji ing. Radku Krejčímu, Antonínu Petráskovi a Zdeňku Teplému.

Osvěta

Na zelenou

Od září jsme ve spolupráci s dalšími ekologicky zaměřenými organizacemi rozjeli pravidelný přednáškový cyklus o ekologii pro veřejnost nazvaný „Na zelenou“.

V září jsme začali tématem ekologicko-cestovatelským.



Přednášel Ing. Zdeněk Hrubý Ph.D. na téma „Deštné pralesy, lovci lebek a ekologické myšlení“. Přišlo 50 účastníků, beseda byla zajímavá, bylinný čaj z Jižní Ameriky jsme k tomu pili a přednášející se tak zabral do tématu, že by klidně vykládal ještě i po 23 hodině, kdybychom ho nezastavili.

V říjnu jsme pokračovali směrem ekologicko-filozofickým. Pozvaný byl prof. Erazim Kohák, PhD. s besedou na téma Kapitoly o zelené etice – pro nemoc přednášejícího beseda odpadla a pro příchozí se promítal film Svět Erazima Koháka) a v listopadu ekologicko-ornitologické téma (Lubor Urbánek - „Potřebujeme skřivana? ... a co kavku?“ – 25 účastníků).



Den Země 2008

Na Dni Země jsme ve spolupráci s A21 Polička připravili dvě stanoviště s názvem Země nebo Gaia, na dalším byla výstavka k Mezinárodnímu roku planety Země a ještě jsme připravovali pracovní listy pro žáky ke Dni Země.



Poděkování

Poděkovat bychom chtěli NSSEV Pavučina (Národní síť středisek ekologické výchovy), Pardubickému kraji, Úřadu práce ve Svitavách a MARLIN B&V, s.r.o. – program Najdi si práci v Pardubickém kraji, kteří nám přispěli na zajištění činnosti ekocentra Dále Divadelnímu klubu Polička, Městské knihovně v Poličce, Tiskárně Polička, Foto Hájek a Městu Polička. Naše činnost by nebyla možná bez podpory spolupracovníků a dobrovolníků, takže i jim patří velký dík: ing. Evě Janečkové, ing. Martině Vopařilové, ing. Ivo Janečkovi, Ivanu Šrekovi, Lukáši Zrůstovi, Terezce a Ondřeji Janečkovým, Frederiku Runte z Dwingeloo z Holandska, ing. Janu Kopecnému, Jamie Ault z USA, Janu Juklovi, Miroslavu Zlevorovi, Josefu Češkovi, Zdeňkovi Teplému, Mirkovi a Lence Vodehnalovým, ing. Radku Krejčímu, Antonínu Petráskovi, Broňkovi Králíčkoví, Magdaléně Dolejšové a dalším z řad studentů.

Další finanční, materiální i osobní pomoc vřele uvítáme.



Výsledek hospodaření 2008

Výnosy celkem	300 976Kč
Tržby z prodeje služeb	49 584 Kč
Tržby za prodané zboží	1 784 Kč
Úroky	248 Kč
Příspěvky a dotace na provoz	130 000 Kč
Náklady celkem	314 559 Kč
Spotřeba materiálu	23 913 Kč
Prodané zboží	260 Kč
Cestovné	13 250Kč
Ostatní služby	72 780 Kč
Mzdové náklady	149 385 Kč
Zákonné sociální pojištění	50 310 Kč
Ostatní náklady	4 661 Kč
Výsledek hospodaření	-13 583 Kč



